

Toronto Salutes Dante

Inferno IV in Italian, English, and Swedish

Italian	English	Swedish
Ruppemi l'alto sonno ne la testa un greve truono, sì ch'io mi riscossi come persona ch'è per forza desta;	The heavy sleep within my head was smashed by an enormous thunderclap, so that I started up as one whom force awakens;	En kraftig knall avbröt den djupa dvala vari min hjärna sänkts, och som när någon blir väckt med våld, så spratt jag upp ur sömnen;
e l'occhio riposato intorno mossi, dritto levato, e fiso riguardai per conoscer lo loco dov'io fossi.	I stood erect and turned my rested eyes from side to side, and I stared steadily to learn what place it was surrounding me.	och noga såg jag mig med vakna blickar omkring, så snart jag rest mig upp från marken, för att få kunskap om var jag befann mig.
Vero è che 'n su la proda mi trovai de la valle d'abisso dolorosa che 'ntrono accoglie d'infiniti guai.	In truth I found myself upon the brink of an abyss, the melancholy valley containing thundering, unending wailings.	I själva verket stod jag nu vid randen av smärtans avgrundsdal, ur vilken larmet från en oändlig klagan hördes stiga.
Oscura e profonda era e nebulosa tanto che, per ficcar lo viso a fondo, io non vi discerneva alcuna cosa.	That valley, dark and deep and filled with mist, is such that, though I gazed into its pit, I was unable to discern a thing.	Den dalen var så mörk och djup och dimhöljd att hur jag än försökte med mitt öga nå botten, kunde ingenting jag skönja.
"Or discendiam qua giù nel cieco mondo", cominciò il poeta tutto smorto. "Io sarò primo, e tu sarai secondo".	"Let us descend into the blind world now," the poet, who was deathly pale, began; "I shall go first and you will follow me."	"Låt oss gå ned nu i den blinda världen" begynte diktaren, som blivit dödsblek; "jag skall gå först, och du i mina fotspår."
E io, che del color mi fui accorto, dissi: "Come verrò, se tu paventi che suoli al mio dubbiare esser conforto?".	But I, who'd seen the change in his complexion, said: "How shall I go on if you are frightened, you who have always helped dispel my doubts?"	Och jag som sett hans färg förändras, sade: "Hur kan jag gå, om du som är min styrka och tröst när jag är tveksam, känner bävan?"
Ed elli a me: "L'angoscia de le genti che son qua giù, nel viso mi dipigne quella pietà che tu per tema senti.	And he to me: "The anguish of the people whose place is here below, has touched my face with the compassion you mistake for fear.	Hans svar löd: "I mitt ansikte har kvalen hos själarna som dväljs därnere målat en ömkan som med rädsla du förväxlar.
Andiam, ché la via lunga ne sospigne". Così si mise e così mi fé intrare nel primo cerchio che l'abisso cigne.	Let us go on, the way that waits is long." So he set out, and so he had me enter on that first circle girdling the abyss.	Kom nu; vår långa väg manar oss skynda." Så gick han, följd av mig, in i den första av kretsarna som omger denna avgrund.
Quivi, secondo che per ascoltare, non avea pianto mai che di sospiri che l'aura eterna facevan tremare;	Here, for as much as hearing could discover, there was no outcry louder than the sighs that caused the everlasting air to tremble.	Av vad mitt öra där kunde förnimma fanns ingen annan jämmer än av suckar vilka kom evighetens luft att skälva.
ciò avenia di duol senza martiri, ch'avean le turbe, ch'eran molte e grandi, d'infanti e di femmine e di viri.	The sighs arose from sorrow without torments, out of the crowds-the many multitudes- of infants and of women and of men.	De uppstod ur en sorg förutan plågor och härrörde ifrån de stora skaror av barn och män och kvinnor som jag såg där.
Lo buon maestro a me: "Tu non dimandi che spiriti son questi che tu vedi? Or vo' che sappi, innanzi che più andi,	The kindly master said: "Do you not ask who are these spirits whom you see before you? I'd have you know, before you go ahead,	Den gode mästaren: "Skall du ej fråga vilka de själar är som här du möter? Vet, innan du går vidare, att dessa
ch'ei non peccaro; e s'elli hanno mercedi, non basta, perché non ebber battesimo, ch'è porta de la fede che tu credi;	they did not sin; and yet, though they have merits, that's not enough, because they lacked baptism, the portal of the faith that you embrace.	ej begått synd; och att de levtt förtjänstfullt är inte nog, ty dopet som är grundval för läran du bekänner fick de aldrig.
e s'e' furon dinanzi al cristianesimo, non adorar debitamente a Dio: e di questi cotai son io medesimo.	And if they lived before Christianity, they did not worship God in fitting ways; and of such spirits I myself am one.	Och de som levtt före kristendomen har icke tillbett Gud så som de borde; jag också räknar mig till denna skara.
Per tai difetti, non per altro rio, semo perduti, e sol di tanto offesi che senza speme vivemo in disio".	For these defects, and for no other evil, we now are lost and punished just with this: we have no hope and yet we live in longing."	För dylik brist, och ej för annat brottsligt är vi förtappade; vår enda straffdom är den att leva utan hopp, i längtan."
Gran duol mi prese al cor quando lo 'ntesi, però che gente di molto valore conobbi che 'n quel limbo eran sospesi.	Great sorrow seized my heart on hearing him, for I had seen some estimable men among the souls suspended in that limbo.	Djup smärta grep mig, ty bland dessa själar som varken är fördömda eller frälsta igenkände jag många högt förtjänta.
"Dimmi, maestro mio, dimmi, signore", comincia' io per volere esser certo di quella fede che vince ogne errore:	"Tell me, my master, tell me, lord," I then began because I wanted to be certain of that belief which vanquishes all errors,	"Säg mig, min mästare, säg mig, o herre" tog jag till orda, för att vinna visshet och bli befriad ifrån varje trivel,
"uscicci mai alcuno, o per suo merto o per altrui, che poi fosse beato?". E quei che 'ntese il mio parlar coverto,	"did any ever go-by his own merit or others'-from this place toward blessedness?" And he, who understood my covert speech,	"slapp någon ut, för egen eller annans förtjänst, från denna ort, som sen blev salig?" Och han som väl förstod min dolda mening

rispuose: "Io era nuovo in questo stato,
quando ci vidi venire un possente,
con segno di vittoria coronato.

Trasseci l'ombra del primo parente,
d'Abèl suo figlio e quella di Noè,
di Moïse legista e ubidente;

Abraàm patriarca e David re,
Israèl con lo padre e co' suoi nati
e con Rachele, per cui tanto fé,

e altri molti, e feceli beati.
E vo' che sappi che, dinanzi ad essi,
spiriti umani non eran salvati".

Non lasciavam l'andar perch'ei dicessi,
ma passavam la selva tuttavia,
la selva, dico, di spiriti spessi.

Non era lunga ancor la nostra via
di qua dal sonno, quand'io vidi un foco
ch'emisperio di tenebre vincia.

Di lungi n'eravamo ancora un poco,
ma non sì ch'io non discernessi in parte
ch'orrevol gente possedea quel loco.

"O tu ch'onori scienzia e arte,
questi chi son c' hanno cotanta onranza,
che dal modo de li altri li diparte?"

E quelli a me: "L'onrata nominanza
che di lor suona sù ne la tua vita,
grazia acquista in ciel che sì li avanza".

Intanto voce fu per me udita:
"Onorate l'altissimo poeta;
l'ombra sua torna, ch'era dipartita".

Poi che la voce fu restata e queta,
vidi quattro grand'ombre a noi venire:
sembianz'avevan né trista né lieta.

Lo buon maestro cominciò a dire:
"Mira colui con quella spada in mano,
che vien dinanzi ai tre sì come sire:

quelli è Omero poeta sovrano;
l'altro è Orazio satiro che vene;
Ovidio è 'l terzo, e l'ultimo Lucano.

Però che ciascun meco si convene
nel nome che sonò la voce sola,
fannomi onore, e di ciò fanno bene".

Così vid'i' adunar la bella scola
di quel signor de l'altissimo canto
che sovra li altri com'aquila vola.

Da ch'ebber ragionato insieme alquanto,
volsersi a me con salutevol cenno,
e 'l mio maestro sorrise di tanto;

e più d'onore ancora assai mi fenno,
ch'e' sì mi fecer de la loro schiera,
sì ch'io fui sesto tra cotanto senno.

Così andammo infino a la lumera,
parlando cose che 'l tacere è bello,
sì com'era 'l parlar colà dov'era.

Venimmo al piè d'un nobile castello,
sette volte cerchiato d'alte mura,
difeso intorno d'un bel fiumicello.

Questo passammo come terra dura;
per sette porte intrai con questi savi:
giugnemmo in prato di fresca verdura.

replied: "I was new-entered on this state
when I beheld a Great Lord enter here;
the crown he wore, a sign of victory.

He carried off the shade of our first father,
of his son Abel, and the shade of Noah,
of Moses, the obedient legislator,

of father Abraham, David the king,
of Israel, his father, and his sons,
and Rachel, she for whom he worked so long,

and many others-and He made them blessed;
and I should have you know that, before them,
there were no human souls that had been saved."

We did not stay our steps although he spoke;
we still continued onward through the wood-
the wood, I say, where many spirits thronged.

Our path had not gone far beyond the point
where I had slept, when I beheld a fire
win out against a hemisphere of shadows.

We still were at a little distance from it,
but not so far I could not see in part
that honorable men possessed that place.

"O you who honor art and science both,
who are these souls whose dignity has kept
their way of being, separate from the rest?"

And he to me: "The honor of their name,
which echoes up above within your life,
gains Heaven's grace, and that advances them."

Meanwhile there was a voice that I could hear:
"Pay honor to the estimable poet;
his shadow, which had left us, now returns."

After that voice was done, when there was silence,
I saw four giant shades approaching us;
in aspect, they were neither sad nor joyous.

My kindly master then began by saying:
"Look well at him who holds that sword in hand,
who moves before the other three as lord.

That shade is Homer, the consummate poet;
the other one is Horace, satirist;
the third is Ovid, and the last is Lucan.

Because each of these spirits shares with me
the name called out before by the lone voice,
they welcome me-and, doing that, do well."

And so I saw that splendid school assembled,
led by the lord of song incomparable,
who like an eagle soars above the rest.

Soon after they had talked awhile together,
they turned to me, saluting cordially;
and having witnessed this, my master smiled;

and even greater honor then was mine,
for they invited me to join their ranks-
I was the sixth among such intellects.

So did we move along and toward the light,
talking of things about which silence here
is just as seemly as our speech was there.

We reached the base of an exalted castle,
encircled seven times by towering walls,
defended all around by a fair stream.

We forded this as if upon hard ground;
I entered seven portals with these sages;
we reached a meadow of green flowering plants.

gav mig till svar: "Nykomling var jag ännu
i detta rike, då jag såg en Mäktig
nedstiga till oss, krönt med segerns tecken.

Den förste faderns skugga tog han med sig
och Abel, denned son; vidare Noa
och lagstiftaren Moses som löd Herren,

patriarken Abraham, kung David, Israel
med sönerna och fadern och med Raket
som sådan möda kostade att vinna,

och många än, och saliggjorde alla.
Och du bör känna till att före dessa
har inga mänskossjälur blivit frälsta."

Vi hade inte stannat under talet
utan skred alltjämt fram igenom skogen,
den täta skogen menar jag av andar.

Och ännu hade våra steg ej fört oss
långt ifrån randen, då jag såg en ljushärd
som lyste upp en hemisfär i mörkret.

Alltjämt befann vi oss på något avstånd,
men redan nu kunde jag delvis skönja
att vördnadsvärd var skaran som där dvaldes.

"O du som hedrar konst och vetenskaper,
vilka är de som njuter sådan ära
att deras villkor ej är som de andras?"

Och han till mig: "Det ärofulla rykte
de äger ibland er har dem förvärvat
av himmelsk nåd ett sådant privilegium."

Och i detsamma horde jag en stämma:
"Bevisa nu den höge skalden aktning;
hans skugga som oss lämnat vänder åter."

När rösten tystnat såg jag fyra ädla
skuggor som nalkades; i anletsdragen
hos dem fans varken smärta eller glädje.

Den gode mästaren begynte tala:
"Betrakta honom där, med svärd i handen,
som likt en furste går framför de andra.

Det är Homeros, ypperst bland poeter;
den andre är satirikern Horatius;
Ovidius kommer sen, och sist Lucanus

Eftersom titeln som du hörde rösten
förära mig tillkommer alla fyra
hedras i mig de andra, och med rätta."

Så såg jag där den höga sångens nestor
som flyger likt en örn över dem alla,
förenad med sin sköna diktarskola.

Sedan de talat något med varandra
vände de sig mot mig med välkomsthälsning,
och härvid log min mästare en smula.

Och ännu större heder blev mig visad
ty jag togs upp i skaran, och den sjätte
lät de mig bli i denna krets av snillen.

Så vandrade vi ända fram till ljuset
och talade om ting som bör fortigas,
hur sköna än de var den stund de sades.

Vi kom till foten av en ståtlig fästning,
sju gånger omgiven av höga murar
och av en vacker flod runtom försvarad.

Såsom på fast mark skred vi över denna;
sju portar gick jag genom med de vise
och nådde så en äng med saftig grönska.

Genti v'eran con occhi tardi e gravi, di grande autorità ne' lor sembianti: parlavan rado, con voci soavi.	The people here had eyes both grave and slow; their features carried great authority; they spoke infrequently, with gentle voices,	Där såg jag folk med värdighet och allvar i sina blickar, och med myndig uppsyn; de sade föga, och med mjuka röster.
Traemmoci così da l'un de' canti, in loco aperto, luminoso e alto, sì che veder si potien tutti quanti.	We drew aside to one part of the meadow, an open place both high and filled with light, and we could see all those who were assembled.	Vi drog oss nu mot en av ängens sidor och till ett höglänt, ljusst och öppet ställe där lätt vi kunde överblika alla.
Colà diritto, sovra 'l verde smalto, mi fuor mostrati li spiriti magni, che del vedere in me stesso m'essalto.	Facing me there, on the enameled green, great-hearted souls were shown to me and I still glory in my having witnessed them.	Och där på gräset, smyckat skönt med blommor, utpekades för mig de stora andar som än jag fröjdas åt att ha fått skåda.
I' vidi Eletra con molti compagni, tra ' quai conobbi Ettòr ed Enea, Cesare armato con li occhi grifagni.	I saw Electra with her many comrades, among whom I knew Hector and Aeneas, and Caesar, in his armor, falcon-eyed.	Jag såg Elektra, och i hennes följe igenkände jag Hektor och Aeneas och Caesar med sin falkblick, klädd i rustning.
Vidi Cammilla e la Pantasilea; da l'altra parte vidi 'l re Latino che con Lavina sua figlia sedea.	I saw Camilla and Penthesilea and, on the other side, saw King Latinus, who sat beside Lavinia, his daughter.	Jag såg Camilla och Penthesilea; åt andra hållet såg jag kung Latinus sitta bredvid Lavinia, sin dotter.
Vidi quel Bruto che cacciò Tarquino, Lucrezia, Iulia, Marzïa e Corniglia; e solo, in parte, vidi 'l Saladino.	I saw that Brutus who drove Tarquin out, Lucretia, Julia, Marcia, and Cornelia, and, solitary, set apart, Saladin.	Jag såg den Brutus som fördrev Tarquinius Lucretia, Julia, Martia och Cornelia, och ensam för sig själv såg jag Saládin.
Poi ch'innalzai un poco più le ciglia, vidi 'l maestro di color che sanno seder tra filosofica famiglia.	When I had raised my eyes a little higher, I saw the master of the men who know, seated in philosophic family.	Och när jag lyfte ögat blev jag varse hur mästaren för dem som söker vishet satt där, mitt i en krets av filosofer.
Tutti lo miran, tutti onor li fanno: quivi vid'ïo Socrate e Platone, che 'nnanzi a li altri più presso li stanno;	There all look up to him, all do him honor: there I beheld both Socrates and Plato, closest to him, in front of all the rest;	Vördnadsfullt blickar alla upp mot honom; där såg jag även Sokrates och Platon vilka står honom närmare än andra,
Democrito che 'l mondo a caso pone, Diogenès, Anassagora e Tale, Empedoclès, Eraclito e Zenone;	Democritus, who ascribes the world to chance, Diogenes, Empedocles, and Zeno, and Thales, Anaxagoras, Heraclitus;	Demokritos, vars värld en slump har skapat, Diogenes, Anaxagoras och Tales, Empedokles och Heraklit och Zenon;
e vidi il buono accoglitòr del quale, Diascoride dico; e vidi Orfeo, Tulïo e Lino e Seneca morale;	I saw the good collector of medicinals, I mean Dioscorides; and I saw Orpheus, and Tully, Linus, moral Seneca;	och honom såg jag, som studerat verkan hos örter, Dioskurides; och Orfeus, Seneca moralisten, Tullius, Linos,
Euclide geomètra e Tolomeo, Ipocràte, Avicenna e Galïeno, Averoïs che 'l gran comento feo.	and Euclid the geometer, and Ptolemy, Hippocrates and Galen, Avicenna, Averroës, of the great Commentary.	geometrikern Euklides, Ptolemaios, Hippokrates, Galenos, Avicenna, Averroës, den store kommentatorn.
Io non posso ritrar di tutti a pieno, però che sì mi caccia il lungo tema, che molte volte al fatto il dir vien meno.	I cannot here describe them all in full; my ample theme impels me onward so: what's told is often less than the event.	Jag kan ej i detalj dem nämna alla, så vidlyftigt är ämnet som mig jagar att mycket blir jag nödgad utelämnas.
La sesta compagnia in due si scema: per altra via mi mena il savio duca, fuor de la queta, ne l'aura che trema.	The company of six divides in two; my knowing guide leads me another way, beyond the quiet, into trembling air.	Skaran på sex krymper nu hop till tvenne; från stilla luft till den som skälver tar mig den vise ledaren längs andra vägar,
E vegno in parte ove non è che luca.	And I have reached a part where no thing gleams.	och till en ort där ingenting oss lyser.

Credits

Italian: D. Alighieri, *La Commedia secondo l'antica vulgata*, ed. by G. Petrocchi (Florence, 1994) from the website www.danteonline.it by the Società dantesca italiana.

English: D. Alighieri, *The Divine Comedy*, ed. by Allen Mandelbaum (Berkeley, 1980) from the website www.danteonline.it by the Società dantesca italiana.

Swedish: D. Alighieri, *Den gudomliga komedin*, ed. by Ingvar Björkeson (Stockholm, 1983).

Commemorating the 700th anniversary of the death of Dante Alighieri, **Toronto Salutes Dante** features more than thirty Canada-based guests who read Dante's *Inferno* in various languages, several for the first time. In addition to ten different Italian dialects, there are represented American Sign Language, Anishinaabemowin, Arabic, Bulgarian, English, Farsi, French, German, Latin, Mandarin, Portuguese, Québécois, Russian, Sanskrit, Slovak, Spanish, Stoney Nakoda, Swedish, Thai, and Ukrainian. In 15-minute clips, well-known personalities of Canadian public and cultural life, professors, and students at the University of Toronto, and members of the Italo-Canadian community share their voices and fresh memories of the most important Italian author in world literature. Listen to Dante's *Inferno* as you have never heard it before on the [Department of Italian Studies' Youtube channel](#) from March 25th to June 2021.

From an original idea of Elisa Brilli, George Ferzoco, and Nicholas Terpstra, and thanks to the invaluable work of Alice Martignoni and Nattapol Ruangsri (Research Assistants). Sponsored by the Department of Italian Studies, the Emilio Goggio Chair in Italian Studies at the University of Toronto, the Istituto Italiano di Cultura di Toronto, and Villa Charities.